

Subsidie

Algemeen	
Kwalificatie Instrument:	<p>Subsidies zijn vrijwel altijd voorzien van een wettelijke basis en daarmee een formeel instrument.</p> <p>Subsidies zijn te zien als een vorm van economische regulering. Er worden financiële prikkels gecreëerd om een doelgroep tot gewenst gedrag aan te zetten. Het is daarbij een indirect instrument. De overheid neemt niet zelf de realisatie van een doel op zich, maar heeft hierbij steun nodig van andere actoren. Subsidies en ook leningen zijn verder effectors; ze worden ingezet om gekozen beleidsdoelen te realiseren.</p> <p>De mate waarin er gebruik wordt gemaakt van subsidies levert echter wel relevante informatie op voor de beleidsformulering, zodat het instrument in enige mate ook als detector een functie kan hebben. Subsidies zijn verder stimulerend en niet-repressief van aard (er wordt met subsidies niet direct ge- of verboden). Voorts zijn ze een vorm van dirigerende sturing, omdat sprake is van korte termijn-beïnvloeding van gedrag. Tot slot zijn subsidies specifieke instrumenten, omdat ze over het algemeen op een duidelijk afgebakende doelgroep duiden. Tegenover de toekenning van een subsidie hoeft geen wederprestatie te staan, althans niet verder dan het voldoen aan de voorwaarden voor de subsidie. Het is daarmee vooral een eenzijdig beleidsinstrument .</p>
Juridische definitie:	De aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen of diensten; artikel 4:23 Awb.
Kenmerken op een rij	
Typering probleem	Indien de overheid bepaald gedrag of bepaalde activiteiten gewenst acht, terwijl deze gedragingen en activiteiten niet vanzelf tot stand komen (bijvoorbeeld omdat de (gepercipieerde) kosten te hoog zijn), dan kan de overheid met een subsidieregeling actoren over de streep trekken.
Wie stelt de regels op? Met wie worden de regels opgesteld?	Overheid stelt de regels op in samenwerking met belangenverenigingen en maatschappelijke organisaties. Voor een subsidieregeling is een grondslag in de wet vereist.
Dwingendheid (mate van beperking gedragsvrijheid)	Het instrument heeft geen dwingend karakter; de te sturen actor blijft de keuze houden om wel of niet op de prikkel te reageren.
Hardheid (juridische binding)	Tegenover subsidie staat vaak een prestatieverplichting.
Handhaafbaarheid (toezicht, controle en bestraffing):	Om voor subsidie in aanmerking te komen, moet men doorgaans aan specifieke eisen voldoen. Hierbij wordt de subsidie meestal voor een bepaalde periode vastgesteld. Is deze periode voorbij dan moet men opnieuw subsidie aanvragen.
Reikwijdte (gerichtheid)	Specifieke in de subsidieregeling beschreven doelgroepen
Wetgevend kader	Algemene wet bestuursrecht , Afdeling 4.2: Subsidies, bijzondere wetgeving en Europese richtlijnen en verordeningen.
Evaluatie	
Voordelen	<ul style="list-style-type: none"> • Op een positieve manier gedrag beïnvloeden en daarmee een beleidsdoel halen. • Door voorwaarden aan subsidieverlening te stellen kun je heel sturend optreden.
Nadelen	<ul style="list-style-type: none"> • Afhankelijk van soort subsidie kunnen de uitvoeringskosten hoog zijn.

	<ul style="list-style-type: none"> • Na verstrekking geen directe invloed meer op besteding subsidie. • Subsidie is erg moeilijk af te schaffen, omdat het als een verworven recht wordt beschouwd. • Subsidie kan te eenzijdig inzetten op een financiële prikkel en kan hierdoor weinig oog hebben voor andere niet-financiële gedragsbeïnvloeding.
Faalfactoren:	<ul style="list-style-type: none"> • Subsidie kan zorgen voor te grote afhankelijkheid van de overheid. • Subsidie kan misbruik van publieke middelen veroorzaken, bijvoorbeeld als de middelen oneigenlijk gebruik worden.
Valkuilen en tips:	<ul style="list-style-type: none"> • Regels voor verstrekking moeten duidelijk zijn en worden nageleefd. • Besteding van de subsidie moet worden gecontroleerd. • Effect van de subsidie moet worden gemeten. • De subsidie moet hoog genoeg zijn om het gedrag van de doelgroep werkelijk te beïnvloeden. De hoogte hangt af van de kenmerken van de doelgroep (zoals koopkracht en eigen middelen). • Voor een grote doelgroep zijn subsidies met een complexe aanvraag en een lange uitbetaaltijd minder geschikt. • Subsidie kan ook achteraf worden gegeven, bijvoorbeeld als prijs voor het getoonde gewenste gedrag.